

Afkoma ríkissjóðs janúar– nóvember 2004

Nú liggja fyrir tölur um afkomu ríkissjóðs til nóvemberloka. Framsetning afkomufirlits hefur verið færð nær almennum sjóðstreymisfirlitum. Við samanburð á rekstrarafkomu fyrri ára verður að hafa í huga að færsla gjalda er nú nær rekstrargrunni en áður. Þetta hefur þau áhrif að gjöldin verða um 5 milljörðum króna hærri en ella sem veldur því að tölur eru ekki samanburðarhæfar milli ára. Tekjur ríkissjóðs eru hins vegar gerðar upp með sambærilegum hætti og áður.

Greiðsluafkoma. Samkvæmt nóvemberuppgjöri reyndist handbært fé frá rekstri neikvætt um 8,2 milljarða króna sem er 14,5 milljörðum betri staða en á sama tíma í fyrra. Áætlun gerði á þeim tíma ráð fyrir um 10,9 milljarða króna lakari stöðu.

Tekjur. Heildartekjur ríkissjóðs námu 247,7 milljörðum króna og hækkuðu um rúma 18 milljarða frá sama tímabili í fyrra eða um 8%. Skatttekjur ríkisins námu þar af 230,3 milljörðum króna sem er 13,7% meiri innheimta miðað við sama tíma í fyrra eða um 10,3% hækkan að raungildi. Innheimta skatttekna á tekjur og hagnað nam tæplega 72,4% og hækkuðu um 17% frá fyrra ári. Þar af hækkuðu tekjuskattar einstaklinga um tæpa 6 milljarða og tekjuskattur lögaðila um tæpa 2 milljarða. Innheimta tryggingagjalda jókst einnig á þessu tímabili eða um 10,3% frá því í fyrra en til samanburðar má nefna að launavísitala Hagstofunnar hækkaði um 4,6% á sama tímabili. Innheimta eignaskatta nam tæpum 11 milljörðum króna í nóvemberlok sem er aukning upp á 44,2%. Hér ber að nefna að aukning í innheimtu stimpilgjalda nam tæplega 62,8% frá fyrra ári enda hefur landslagið á lánamarkaðinum tekið miklum breytingum á árinu sem hefur stuðlað að því að margir sjá kostina við að skuldbreyta lánunum sínum. Innheimta veltuskatta ríkissjóðs hefur einnig aukist eða um 12,7% frá fyrra ári sem nemur 9,3% að raungildi. Þar munar mestu um innheimtu tekna af virðisaukaskatti, sem jafngildir 9,7% raunhækkun. Af öðrum óbeinum sköttum má nefna að talsverð aukning var í innheimtu vörugjalda af ökutækjum, eða um 36,4%. Sú aukning stafar fyrst og fremst af auknum innflutningi bifreiða en nýskráning bifreiða hefur, á fyrstu ellefu mánuðum ársins, aukist um 27,6% frá sama tímabili í fyrra.

Gjöld. Útgreiðslur fyrstu ellefu mánuði ársins nema 257 milljörðum króna og hækka um 16,6 milljarða milli ára, en að teknu tilliti til breyttrar færslu gjalda nemur hækkanin um 11,6 milljörðum króna, eða um 4,8%. Hækkun milli ára kemur að langmestu leiti fram í félagsmálum, eða 14,1 milljarður. Undir þann málaflokk falla nær ⅓ hlutar af öllum útgjöldum ríkisins. Þannig hækka greiðslur til heilbrigðismála um 5,4 milljarða, hækkan almannatrygginga nemur 3,6 milljörðum og 2,5 milljarðar eru vegna fræðslumála. Þar næst munar mest um 2 milljarða hækkan löggæslu og almennra opinberra mála. Á móti kemur að vaxtagjöldin lækka um 0,8 milljarð milli ára og greiðslur til atvinnumála hækka um 0,7 milljarða sem er innan við 2%. Í heild eru greiðslurnar 700 milljörðum umfram áætlun fjárlaga að viðbættum fluttum fjárheimildum frá árinu 2003. Þar vegur þyngst að greiðslur til almannatrygginga eru 3,6 milljörðum umfram áætlun. Greiðslur til heilbrigðismála eru 2,1 milljarði umfram áætlun fjárlaga. Útgjöld til samgöngumála eru 3,2 milljörðum innan áætlunar þegar ónýttum heimildum fyrra árs er bætt við fjárlagaáætlun. Önnur frávik eru minni.

Lánamál. Lántökur námu 27,6 milljörðum króna en afborganir voru 32,3 milljörðum. Þá voru greiddir 6,9 milljarðar króna til Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins í því skyni að lækka framtíðarskuldbindingar ríkissjóðs. Handbært fé ríkissjóðs lækkaði um 2,1 milljarð á fyrstu ellefu mánuðum ársins.

Sjóðstreymi ríkissjóðs janúar-nóvember
(í milljónum króna)

	2000	2001	2002	2003	2004
Innheimtar tekjur.....	184.588	196.407	206.478	229.442	247.748
Greidd gjöld.....	175.616	200.379	221.362	240.313	256.960
Tekjujöfnuður.....	8.972	-3.972	-14.884	-10.871	-9.213
Söluhagn. af hlutab. og eignahl.	-	-3	-3.252	-11.313	-
Breyting rekstrartengdra eigna og skulda.....	-851	-2.885	-1.465	-503	1.036
Handbært fé frá rekstri.....	8.121	-6.860	-19.601	-22.687	-8.177
Fjármunahreyfingar.....	1.051	-15.851	9.585	21.056	17.734
Hreinn lánsfjárfjöfnuður.....	9.172	-22.711	-10.016	-1.631	9.557
Afborganir lána.....	-34.443	-22.310	-32.463	-30.666	-32.321
Innanlands.....	-20.910	-7.506	-12.382	-18.216	-7.138
Erlendis.....	-13.534	-14.804	-20.081	12.450	-25.183
Greiðslur til LSR og LH.....	-5.500	-11.875	-8.250	-6.875	-6.875
Lánsfjárfjöfnuður. brúttó.....	-30.771	-56.895	-50.728	-39.172	-29.639

Lántökur.....	27.793	65.227	46.826	39.087	27.567
Innanlands.....	6.061	16.532	16.054	33.367	11.440
Erlendis.....	21.731	48.695	30.772	5.720	16.127
Greiðsluafkoma ríkissjóðs.....	-2.978	8.332	-3.902	-86	-2.072

Tekjur ríkissjóðs janúar-nóvember
(í milljónum króna)

	Breyting frá fyrra ári. %						
	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
Skatttekjur í heild.....	188.379	202.617	230.302	6,0	3,5	7,6	13,7
Skattar á tekjur og hagnað.....	59.293	63.850	74.711	14,6	4,2	7,7	17,0
Tekjuskattur einstaklinga.....	47.134	49.800	55.627	17,1	7,0	5,7	11,7
Tekjuskattur lögaðila.....	5.102	5.996	7.830	9,3	-28,2	17,5	30,6
Skattur á fjármagnstekjur o.fl.....	7.057	8.054	8.896	4,0	22,4	14,1	10,5
Tryggingagjöld.....	20.459	22.716	25.048	11,1	7,1	11,0	10,3
Eignarskattar.....	9.696	7.582	10.931	12,9	1,6	-21,8	44,2
Skattar á vöru og þjónustu.....	98.308	107.849	121.531	-0,5	2,5	9,7	12,7
Virðisaukaskattur.....	64.672	70.652	79.903	1,8	4,2	9,2	13,1
Aðrir óbeinir skattar.....	33.636	37.197	41.628	-3,0	-0,6	10,6	11,9
Þar af:							
Vörugjöld af ökutækjum.....	2.689	4.095	5.585	-40,2	-5,2	52,3	36,4
Vörugjöld af bensíni.....	6.799	6.973	7.859	-0,8	-1,9	2,6	12,7
Þungaskattur.....	4.607	4.781	5.683	5,3	-0,9	3,8	18,9
Áfengisgjald og tóbaksgjald.....	7.874	8.918	9.180	-1,7	0,7	13,3	2,9
Annað.....	11.666	12.430	13.321	2,6	0,7	6,5	7,1
Aðrir skattar.....	621	618	439	13,0	14,8	-0,5	-29,0
Aðrar tekjur.....	18.099	26.825	17.445	11,3	25,8	48,2	-35,0
Tekjur alls.....	206.478	229.442	247.748	6,4	5,1	11,1	8,0

Gjöld ríkissjóðs janúar-nóvember
(í milljónum króna)

	Breyting frá fyrra ári. %						
	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
Almenn mál.....	24.027	24.432	26.434	4,5	16,0	1,7	8,2
Almenn opinber mál.....	13.398	13.464	14.211	3,9	15,8	0,5	5,5
Löggæsla og öryggismál.....	10.629	10.968	12.223	5,2	16,2	3,2	11,4
Félagsmál.....	137.368	153.551	167.645	14,7	12,4	11,8	9,2
Þar af: Fræðslu- og menningarmál.....	28.914	31.270	35.433	17,4	11,1	8,1	13,3
Heilbrigðismál.....	56.408	63.270	68.655	10,0	13,4	12,2	8,5
Almannatryggingamál.....	44.077	50.112	53.739	19,3	12,4	13,7	7,2
Atvinnumál.....	32.987	38.148	38.875	17,0	3,9	15,6	1,9
Þar af: Landbúnaðarmál.....	10.099	10.089	10.641	21,2	5,6	-0,1	5,5
Samgöngumál.....	14.589	18.056	18.902	15,8	2,9	23,8	4,7
Vaxtagreiðslur.....	17.600	13.502	12.681	4,7	6,3	-23,3	-6,1
Aðrar greiðslur.....	9.378	10.679	11.325	45,3	2,5	13,9	6,0
Greiðslur alls.....	221.361	240.313	256.960	14,1	10,5	8,6	6,9